

Основна школа „Душан Јерковић" Ужице
школска 2026/2030.

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

Полазне основе за израду школског програма су:

1. Закон о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018-др. закон, 10/2019, 27/2018- др. закон, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025).
2. Закон о основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018-др. Закон, 129/2021, 92/2023 и 19/2025).
3. Закон о уџбеницима ("Сл. гласник РС", бр.27/2018, 92/2023 и 109/2025).
4. Правилник о програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр 10/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019 и 2/2020)

УВОД

О школи

Основна школа „Душан Јерковић” основана је 1955. године и данас је једна од највећих школа по броју ученика у Златиборском округу, у којој се настава одвија у две смене. Налази се у центру града на адреси Трг Светог Саве 10, и ужива велики углед у својој средини. Такође, сарадња школе са окружењем и родитељима је веома добра. Родитељи наших ученика представљају општу популацију родитеља, односно има их свих социоекономских слојева, свих образовних нивоа и профила и представљају слику опште популације. Ученици школе постижу добре резултате што се огледа, првенствено кроз резултате на општинским, окружним и републичким такмичењима. Успешност школе се огледа и кроз резултате постигнуте на завршном испиту за упис у средњу школу, где је наша школа високо позиционирана на нивоу општине, као и дугогодишњи низ резултата који су изнад републичког просека.

Наставници који раде у школи су аутори и коаутори уџбеника, рецензенти, аутори и реализатори више семинара, стручних чланака, учествују у међународним конференцијама, реализатори активности (стручна предавања и радионице) у циљу унапређења инклузивног образовања на територији Школске управе Ужице, а неколико наставника је награђивано на државном нивоу за примере успешне наставне праксе. Шест наставника су стекла звање педагошког саветника. Један наставник је саветник – спољни сарадник Школске управе Ужице за инклузивно образовање од 2019. године. Наши библиотекари су проглашени за најбоље у Републици Србији 2016. и 2020. године. Учешћем у ДЕЛФ пројекту, наша школа омогућава полагање испита ученицима из Француског језика и стицање дипломе која потврђује ниво стеченог знања француског језика за оне којима француски језик није матерњи. То је званична диплома Министарства просвете Републике Француске, која омогућава, онима који уче француски језик, да озваниче свој ниво знања и способности употребе језика. Испит се на истоветан начин полаже у целом свету, диплома је важећа у целом свету и једном стечена, важи трајно. Наша школа је потписник меморандума о сарадњи са ОШ „Строчја Вас“ из Љутомера.

Школа је увек тежила да обезбеди спој безбедне и недискриминаторне средине за ученике са наставом која је савремена, ефикасна, квалитетна и прилагођена потребама и интересовањима ученика. У жељи да будемо школа са подстицајним и креативним наставним плановима и ваннаставним активностима, учествујемо у националним и међународним пројектима.

Основно опредељење у раду школе је настава која је савремена, ефикасна, квалитетна и прилагођена потребама и интересовањима ученика. То је основна идеја и циљ коме се тежи и који је био идеја водиља у изради Школског програма и свих осталих планова рада школе.

Полазне основе израде Школског програма

Приликом израде Школског програма користили су се следећи документи:

1. Закон о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025)
2. Закон о основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 – др. закон, 129/2021, 92/2023 и 19/2025)
3. Закон о уџбеницима ("Сл. гласник РС", бр.27/2018, 92/2023 и 109/2025)
4. Правилник о наставном плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 10/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019 и 2/2020)
5. Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 16/2018, 3/2019 и 5/2021)
6. Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр 5/2019, 1/2020 и 6/2020)
7. Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр 11/2019, 6/2020)
8. Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 15/2018, 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020 и 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023 и 3/2024)
9. Правилник програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр.5/2019, 1/2020)
10. Правилник програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр.11/2019, 2/2020, 6/2020, 5/2021 и 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023 и 4/2024)

Приликом израде Школског програма користили су се и школски документи, а посебно Школски развојни план и резултати самовредновања за све области рада.

Начела на којима је програм утемељен су:

- 1) усмерености на процесе и исходе учења;
- 2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
- 4) хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
- 5) поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;

- 6) заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
- 7) уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
- 8) развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота;
- 9) коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;
- 10) уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

Школски програм израђен је у складу са Националним оквиром образовања и васпитања и садржи:

I ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

- обезбеђивање добробити и подршка celovitom развоју детета
- обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celoviti развој детета, ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
- развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- развијање позитивних људских вредности;
- развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

- развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања; .

У изради програма посебно се водило рачуна о општим међупредметним компетенцијама:

Опште међупредметне компетенције за крај обавезног основног образовања и васпитања у Републици Србији, су:

- 1) компетенција за учење;
- 2) одговорно учешће у демократском друштву;
- 3) естетичка компетенција;
- 4) комуникација;
- 5) одговоран однос према околини;
- 6) одговоран однос према здрављу;
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- 8) рад са подацима и информацијама;
- 9) решавање проблема;
- 10) сарадња;
- 11) дигитална компетенција.

Компетенција се развијају кроз наставу свих предмета и примењују у разним ситуацијама при решавању различитих проблема и задатака. Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције биће посебно издвојене у годишњим плановима рада.

II ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА

Школски програм се реализује у периоду од четири године, односно од почетка школске 2026/2027. године до краја школске 2029/2030. године

III ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ПРОГРАМ РЕАЛИЗУЈЕ

Програм се реализује на српском језику.

IV НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

У школи се реализују Основе програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“, програм рада продуженог боравка, ови програми саставни су део Школског програма. Школски програм се реализује у првом и другом циклусу. Први циклус се реализује у I, II, III и IV разреду, а други циклус се реализује у V, VI, VII и VIII разреду.

Напомена: у школи сви ученици похађају наставу на српском језику, тако да је у свим табелама изостављен српски као нематерњи језик. Ако дође до промене урадиће се анекс на Школски програм и ове табеле изменити.

Информисање о важним питањима из живота и рада школе врши се путем школског сајта, <https://dusanjerkovic.edu.rs/> и Инстаграм странице школе. Поред сталног унапређења образовања и васпитања, велика пажња поклања се безбедности ученика, бољем и квалитетнијем раду школе и неговању сарадничких односа са различитим институцијама.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни број	А: ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
УКУПНО: А		19	684
Редни број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
УКУПНО: Б		1	36
УКУПНО: А + Б		20	72
Редни број	ОБЛИЦИ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА	недељно	годишње
1.	Редовна настава	20	720
2.	Дигитални свет	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Настава у природи	7 – 10 дана годишње	

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА	недељно	годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1 – 2	36 – 72
3.	Екскурзија (излети, настава у природи)	1 – 7 дана годишње	

ЦИЉЕВИ основног образовања и васпитања су:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovitom развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celoviti развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за celоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: **СРПСКИ ЈЕЗИК** (5 часова недељно, 180 часова годишње)

Прво полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
1.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	22	48	70
2.	КЊИЖЊВНОСТ	7	2	9
3.	ЈЕЗИК граматика, правопис, ортоепија	3	1	4
4.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА слушање, говор, читање, писање	5	13	18
УКУПНО прво полугодиште		37	64	101

Друго полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
1.	КЊИЖЕВНОСТ	34	5	39
2.	ЈЕЗИК граматика, правопис, ортоепија	3	3	6
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА слушање, говор, читање, писање	10	24	34
УКУПНО друго полугодиште		47	32	79

Назив
предмет **СРПСКИ ЈЕЗИК**
а

Циљ	Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.
Разред	Први
Годишњ и фонд часова	180 часова
Наставна тема: ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	

Садржаји	Речи и реченице као говорне целине Графомоторичке вежбе Аналитичка - синтетичка вежбања Слова – знакови за гласове Штампана слова ћириличног писма Речи и реченице као писане целине Писање штампаним словима ћириличног писма
----------	---

(преписивање, самостално
писање, диктат)

Читање текстова написаних
штампаним словима

ћириличног писма

(шчитавање / глобално
читање, гласно и тихо)

Питања којима се проверева
разумевање прочитаног

Изговор гласова који
ученицима причињавају
тешкоће

Писана слова ћириличног
писма

Писање писаним словима
ћириличног писма

(преписивање, самостално
писање, диктат)

Читање текстова написаних
писаних словима ћириличног
писма (шчитавање / глобално
читање, гласно и тихо
читање)

**По завршетку разреда
ученик ће бити у стању да:**

Исходи Разликује изговорене речи и
реченице.

Пише елементе слова.

Уочава позицију гласова у
речи која је изговорена и
позицију слова у речи која је
написана.

Раставља речи на гласове.

Речи које су растављене на
гласове слива у целину.

Разликује изговорени глас и
написано слово.

Правилно пише штампана
слова ћириличног писма.

Разликује написане речи и
реченице.

Влада техником писања
штампаног ћириличног
текста.

Пише читко и уредно.

Влада основном техником
читања штампаног
ћириличног текста.

Гласно чита, правилно са
разумевањем.

Тихо чита са разумевањем
прочитаног.

Разуме оно што прочита.

Правилно изговара све
гласове.

Правилно пише писана слова
ћириличног писма.

Влада основном техником
писања писаног ћириличног
текста.

Пише читко и уредно.

Влада основном техником
читања писаног ћириличног
текста.

Гласно чита, правилно са
разумевањем.

Тихо чита са разумевањем

Наставна тема: КЊИЖЕВНОСТ

Садрж
аји

Школска лектира
Поезија

Народна песма- „Ја сам чудо
видео“

Јован Јовановић Змај-„Зимска
песма“

Војислав Илић- „Пролећна
зора“

Воја Царић- „Пролеће“

Мира Алечковић- „Ветар
сејач“

Десанка

Максимовић-„Првак“

„Хвалисави зечеви“ „У
гостима“ „Ливадско звонце“

Гвидо Тартаља- „Китова беба

„ „Мрави“ „ Постеља за зеку“

Бранко Ћопић „Јежева

кућица“ (читање у

наставцима)

Душан Радовић- „Јесења

песма“ „Срећна Нова година“

Љубивоје Ршумовић „ Ау што

је школа згодна“ „ Дете“

„Деца су украс света“

Стеван Раичковић „Цртанка“

Бранислав Лазаревић

„Слика“

Перо Зубац „ Добар друг ти

вреди више“

Драгомир Ђорђеви „ Није

лако бити дете“

Проза

Народна прича „Свети Сава и
ђаци“

Народна прича“ Деда и репа“

„ Голуб и пчела“

Народна басна-„ Лисица и

гавран“

Доситеј Обрадовић“ Два
јарца“ „ Две козе“
Лав Николајевич Толстој-
„Два друга“
Драган Лукић-„Јоца вози
тролејбус“
Игор Коларов „ Дум-дум
Оливер и његов бубањ“
Ђуро Дамјановић „ Дан кад је
јутро било слово „
Весна Ћоровић Бутрић-
„Ноћни ћошак“
Избор из народних и
ауторских загонетки (Десанка
Максимовић, Загонетке лаке
за ђаке, Загонетке Григора
Витеза и Бране Цветковића)

Драмски текстови

Гвидо Тартаља „ Зна он
унапред“
Душан Радовић “Тужибаба“
Александар Поповић „ Неће
увек да буде први“
Бора Ољачић „ Први дан у
школи“

Популарни и информативни текстови

Избор из илустрованих
енциклопедија и часописа за
децу о значајним личностима
српског језика, књижевности
и културе (Свети Сава, Вук
Стефановић Караџић,
знаменита завичајна личност
и др.);

Милан Шипка: Буквар

Домаћа лектира

Јован Јовановић Змај, Песме
за децу (избор)
Избор из басни и сликовница
за децу

Књижевни појмови:

- песма;
- прича;
- догађај; место и време
збивања;
- књижевни лик – изглед,
основне особине и поступци;
- драмски текст за децу;
- шаљива песма;
- басна;
- загонетка

Исходи **По завршетку разреда**
ученик ће бити у стању да:
Активно слуша и разуме
садржај књижевноуметничког
текста који му се чита.
Препознаје песму.
Напамет говори краће песме.
Проналази информације
експлицитно изнете у тексту.
Уочава битне појединости у
описима бића и природе.
Уочава стих и строфу.
Уочава непознате речи у
песми и пита учитеља за
њихово објашњење.
Препознаје и доживљава
мелодичност песме.
Доводи садржај песме у везу
са илустрацијама.
Препознаје причу.

Одређује главни догађај,
време (редослед догађаја) и
место дешавања у вези са
прочитаним текстом.
Уочава ликове и прави
разлику између позитивних и
негативних оспособина.
Изражава своје мишљење о
понашању ликова у
књижевном делу.
Проналази информације
експлицитно изнете у тексту.
Препознаје басну и разуме
њено значење.
Обликује усмену поруку
служећи се одговарајућим
речима.
Препознаје загонетку и
разуме њено значење.
Препознаје драмски текст.
-Зна правила понашања у
позоришту.
Реализује стваралачке
активности (сценски наступ,
драмска игра, драмски
дијалози, коментарисање и
сл.)
Упознаје живот знаменитих
личности српске културе.
Стиче читалачке навике.
Уочава догађаје, просторне и
временске односе и битне
појединости у описима бића и
природе.

Наставна тема: ЈЕЗИК

**Садрж
аји** Реченица
Велико слово на почетку
реченице
Реченица као обавештење
Тачка на крају реченице
Писање личних имена и
презимена и правилно
потписивање
Реченица као заповест
Место и функција узвичника
у реченици
Реченица као питање
Место и функција упитника у
реченици
Писање једночланих назива
градова и села

Исходи **По завршетку разреда
ученик ће бити у стању да:**
Граматика
Разликује реченице као
обавештења, питања и
заповести према изговору и
препознавањем у тексту.
Правопис
Правилно употребљава
велико слово (на почетку
реченице, у писању личних
имена и презимена,
једночланих назива насеља).
Зна правилно потписивање
(име, па презиме).
Правилно употребљава тачку,
упитник и узвичник на крају
реченице, односно зна место
и функцију тачке, упитника и
узвичника.

Наставна тема: ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
(говорење, слушање, писање,
читање)

Садрж	<u>Говорење</u>
аји	Омиљена играчка Вођени разговор Мој друг/моја другарица Чланови породице Причање о јесени У библиотеци Разговорне и ситуационе игре Причање на тему по избору ученика из школског живота У сусрет летњем распусту Приче по низу слика Рецитовање Богаћење речника Сценско извођење драмских текстова из школске лектире Препричавање краћих обрађених текстова <u>Слушање</u> Описивање (годишњих доба, друга/другарице, чланова породице, временских прилика и сл.) Игре за развијање слушне пажње :препознавање ко говори, слушање како учитељ говори (тихо, брзо...) <u>Писање</u> Усвојеност вештине писања штампаним и писаним словима

Писање реченица на основу
слика
Писање реченица о
књижевном тексту (одговори
на питања, самостално
писање према захтевима
учитеља)
Писање краћих текстуалних
целина о доживљају
Решавање ребуса и
укрштених речи
Спајање више реченица у
целину
Писање порука
Списак за куповину
Читање
Усвојеност вештине читања
са разумевањем

Исходи По завршетку разреда
ученик ће бити у стању да:
Усавршава говор, слушање,
читање и писање.
Развија комуникативне
способности (у вођеном
разговору о одређеној теми
одговара на питања, поставља
питања и износи своје
мишљење и ставове; учтиво
започиње разговор; размењује
информације, обликује
усмену поруку).
Прича о доживљајима и
догађајима.
Саставља и прича причу на
основу слика.
Рецитује.

Богати речник (усваја нове речи).
Учествује у сценском извођењу драмских текстова из школске лектире.
Препричава краће текстове из школске лектире.
Описује бића, предмете и природу на основу слика и/или сопственог искуства.
Пажљиво и културно слуша саговорника. У наставном контексту слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова, шта други говоре и то потврђује репродуковањем или парафразирањем слушне поруке, као и поступањем по усменим инструкцијама и молбама одраслих и вршњака.
Репродукује аудио-визуелне записе.
Пише реченице/кратак текст по диктату.
Пише краће текстуалне целине о сликама, поводом књижевног текста, о сопствениом искуству, о доживљају.
Решава ребусе и укрштене речи.
Спаја више реченица у целину.
Пише поруке којима износи информације из свакодневног школског живота.

Пише списак за куповину.
Чита књижевне текстове,
позивнице, спискове, текстове
у табели, распоред часова.

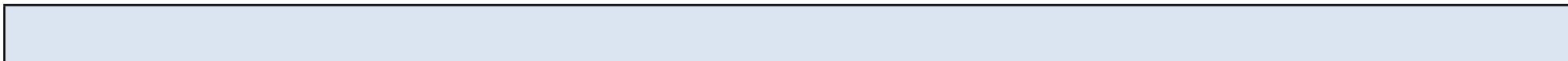
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активни ученици Слушање, памћење,
посматрање, анализирање,
тражење информација,
читање, уочавање,
одређивање, разумевање,
одговарање, цртање, бојење,
разговор, писање,
откривање, упоређивање,
закључивање, образлагање,
замишљање, груписање,
процењивање, примењивање,
сарађивање, прихватање,
учествовање, представљање,
играње

Активни наставници Припремање, организовање,
читање, објашњавање,
разговор, слушање,
посматрање, праћење,
помагање, показивање,
подстицање, предвиђање,
проверавање, анализирање,
закључивање, вредновање,
саопштавање, иницирање,
вођење, процењивање,
одлучивање

Начин провере остварености исхода Идентификација ситуација у којима ће ученици стећи и показати понашање у складу са прописаним исходима. Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, тематске провере знања, тест - годишња провера знања). Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.

Методе и облици рада Наставне методе: Метода разговора, метода демонстрације, метода рада на тексту, метода практичних радова, метода писаних и графичких радова, метода илустрације
Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА: Српски језик

Ученик кроз наставу српског језика примењује основна знања о српском језику и основна начела тумачења књижевних дела; поштује књижевнојезичку норму и користи језик као низ стваралачких могућности у усменој и писаној комуникацији – обликује логичан и структуриран говорени и писани текст; чита, тумачи, упоређује и вреднује књижевне и неуметничке текстове из националне и светске културне баштине прикладне узрасту ученика; уме да изабере дела за читање према свом литерарном укусу; чува, негује и воли српски језик.

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Говори јасно и пажљиво и с уважавањем слуша саговорника. Разликује изговорене речи и реченице. Пише елементе слова. Уочава позицију гласова у речи која је изговорена и позицију слова у речи која је написана. Раставља речи на гласове. Речи које су растављене на гласове слива у целину. Разликује изговорени глас и написано слово. Правилно пише штампана слова ћириличног писма. Разликује написане речи и реченице. Влада техником писања штампаног ћириличног текста. Пише читко и уредно. Влада основном техником читања штампаног ћириличног текста.	Усмено јасно формулише своје мишљење. Саставља логичан говорни или писани краћи текст. Износи јасан став о тексту који чита. Разликује гласове, облике и врсте речи и реченица и уме да примени одређена граматичка правила у говору и писању. Правилно употребљава фонд речи у складу са основним нивоом образовања. Анализира. Самостално одабира дела за читање.	У званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из језика, књижевности и културе. Саставља једноставнији говорени и писани текст. Чита и критички промишља књижевни и неуметнички текст лаке сложености. Користи језик као низ могућности које му служе у изражавању. Користи препоручену секундарну литературу у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом. Примењује стратегије читања које су усаглашене са читалачким задатком.

● Међупредметне компетенције (повезаност) налази се у оперативним плановима.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Српски језик		
ЈЕЗИК		
Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Разуме шта је језик, поштује свој језик и поштује друге језике. Разликује појмове књижевног и народног језика. Примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовима, облицима речи и реченицама. Разуме значење речи из уџбеника, лектире и свакодневне комуникације и уме правилно да их употреби у одговарајућем облику и контексту. Говори јасно и саговорника слуша пажљиво, уз уважавање. Саставља једноставан говорени или писани текст о доживљају књижевног дела, као и о темама из свакодневног живота и света маште. Користи оба писма, дајући предност ћирилици. Влада основним жанровима писане комуникације потребним за учешће у друштвеном животу. Примењује правописну норму у једноставним примерима	У говору и писању примењује одређена граматичка правила у вези са гласовима, облицима иврстама речи и са реченицама српског језика. Употребљава фонд речи у складу са основним нивоом образовања. Примењује правописна правила у сложенијим примерима и уме да се служи речницима, приручницима и енциклопедијама. Јасно формулише своје мишљење. Саставља логичан и структуриран сложенији говорени или писани текст, тумачећи основне идејне и формалне елементе једноставнијег књижевног и неуметничког текста.	Има шира знања о гласовима, врстама, подврстама и облицима речи и реченица српског језика и зна да примени та знања у говору и писању. Има богат речник и доживљава језик као низ могућности које му служе у изражавању. Говори о одабраним темама из језика, књижевности и културе које су предвиђене градивом, примењујући основне говорничке вештине. Користи препоручену литературу у писању рада на задату тему из језика, књижевности и културе. Доследно примењује правописну норму из сваке правописне области предвиђене обавезним школским програмом.
КЊИЖЕВНОСТ		
Разговорно и течно чита. У различите сврхе чита, разуме и парафразира краћи једноставнији књижевни и неуметнички текст. Уме укратко да опише свој доживљај књижевног дела и издвоји тражене информације у неуметничком тексту. Познаје ауторе књижевних дела предвиђених програмом. Прави разлику између усмене и ауторске књижевности. Уочава основне елементе тематске, композиционе и стилске структуре епског, лирског и драмског књижевног дела из обавезне школске лектире. Анализира издвојен проблем у краћем једноставнијем књижевном тексту. Своје утиске и закључке илуструје основним примерима из књижевног и неуметничког текста.	Тумачи и критички промишља дужи једноставнији књижевни и неуметнички текст из обавезног школског програма. Истраживачки тумачи кључне чиниоце структуре књижевног дела. Самостално анализира издвојен проблем у књижевном тексту и уме да аргументује своје мишљење. Познаје основне стратегије читања и уме да их примени у типичним читалачким ситуацијама. Заузима јасан став према тексту који чита. Самостално одабира дела за читање из опуса књижевности за децу. Испољава читалачку радозналост (нпр. радо посећује библиотеке) и схвата значај читања за развој сопствене опште културе и знања.	Доживљајно, истраживачки и критички чита, тумачи и вреднује књижевне и неуметничке текстове. Самосталноуочава и анализира проблеме књижевним текстовима. Пореди истакнуте тематске, композиционе и стилске одлике анализираног књижевног дела са другим делима. Аргументовано износи свој суд о тексту. Има развијену читалачку културу; чита ради уметничког доживљаја књижевног дела, знања, богаћења лексичког фонда, способности аргументације и исказивања мишљења и ставова. Уме да препоручи књижевно дело и да образложи свој избор.

Наставни предмет: **МАТЕМАТИКА** (5 часова недељно, 180 часова годишње)

Прво полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
1.	ГЕОМЕТРИЈА положај, величина и облик предмета, линије	11	16	27
2.	БРОЈЕВИ природни бројеви до 10 и нула, сабирање и одузимање до 10	28	46	74
УКУПНО прво полугодиште		39	62	101

Друго полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
1.	БРОЈЕВИ природни бројеви до 20, сабирање и одузимање до 20; природни бројеви до 100, сабирање и одузимање до 100 без преласка десетице	29	43	72
3	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	3	4	7
УКУПНО друго полугодиште		32	47	79

Назив
предмета

МАТЕМАТИКА

Циљ

Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Разред

Први

Годишњи

фонд часова

180 часова

Наставна тема: ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА

Садржаји

Горе, доле; изнад, испод
Лево, десно
Испред, иза, између
Усправно и водоравно
Са исте стране, са супротних страна
У, на, ван
Унутрашњост
Спољашњост
Мање, веће
Краће, дуже
Више, ниже
Уже, шире
Лопта, квадар, коцка, ваљак, купа и пирамида
Правоугаоник, квадрат, круг и троугао

Исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
Одређује међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло.
Разликује релације: у, на и ван.
Разликује унутрашњост и спољашњост.
Упоредије предмете и бића по величини.
Упоредије предмете и бића по дужини.
Упоредије предмете и бића по висини.
Упоредије предмете и бића по ширини.
Уочава и именује геометријска тела: лопту, квадар, коцку, ваљак, купу и прамиду.
Уочава и именује геометријске фигуре: правоугаоник, квадрат, круг и троугао.

Наставна тема: Бројеви до 10

Садржаји	Бројање Скуп Елемент скупа Придруживање елемената једног скупа елементима другог скупа Скупови са једнаким бројем елемената Скупови са различитим бројем елемената Бројеви до 5 Упоредивање бројева до 5. Знаци мање и веће Редни бројеви Сабирање Одузимање Текстуални задаци са одузимањем Нула Представљање бројева до 5 на бројевној правој Претходници и следбеници броја Бројеви до 10 Цифре Бројеви прве десетице Представљање бројева до 10 на бројевној правој Новчанице вредности до 10 динара. Упоредивање њихове вредности Парни и непарни бројеви Сабирци и збир Замена места сабирака. Здруживање сабирака Умањеник, умањилац и разлика Веза сабирања и одузимања За толико већи број. За толико мањи број Растављање бројева на сабирке Одређивање непознатог сабирка, умањιοца и умањеника
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Врши једноставна пребројавања. Групише предмете и бића са заједничким својством. Користи математички термин-скуп.

	Разуме математички термин-елемент скупа и користи га. Придружује елементе једног скупа елементима другог скупа. Препознаје скупове са једнаким бројем елемената. Препознаје скупове са различитим бројем елемената. Пише и чита бројеве до 5. Упореджује бројеве до 5. Користи математичке знакове-мање и веће. Чита и пише редне бројеве. Сабира до 5. Користи појам сабирање. Одузима до 5. Користи појам одузимање. Решава текстуалне задатке са одузимањем до 5. Чита и пише нулу. Приказује бројеве до 5 на бројевној правој. Броји унапред и уназад. Одређује претходник и следбеник броја. Пише и чита бројеве до 10. Упореджује, сабира и одузима до 10. Користи појам цифра. Пише и чита бројеве прве десетице. Користи појам прва десетица. Приказује бројеве до 10 на бројевној правој. Разликује новчане апоене до 10 динара. Упореджује вредност новчаница до 10 динара. Разликује парне и непарне бројеве. Користи појмове сабирак и збир. Користи својство замене места сабирака и својство здруживања сабирака. Користи појмове умањеник, умањилац и разлика. Уочава везу сабирања и одузимања. Одређује за толико већи и за толико мањи број. Раставља бројеве на сабирке. Одређује непознат сабирак, умањилац и умањеник. уочи симетричне фигуре; Допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;
Наставна тема: Бројеви до 20	
Садржаји	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Бројеви од 11 до 20. Десетице и јединице. Упоредивање бројева до 20 Сабирање десетице и јединица Сабирање облика $10+5$.

	Одузимање облика 15-5 Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја до 20 Одузимање двоцифреног и једноцифреног броја до 20 Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја чији је збир број 20 Сабирање једноцифрених бројева са прелазом преко 10 Одузимање једноцифреног од двоцифреног броја (са прелазом преко десетице) Одузимање броја 10 од двоцифреног броја из друге десетице. ●Одузимање двоцифрених бројева друге десетице
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Чита, пише, уређује и упоређује бројеве до 20. Одређује најмањи и највећи број међу датим бројевима. Одређује десетице и јединице. Сабира десетицу и јединице. Сабира десетицу и јединице. Одузима једноцифрени број од двоцифреног броја до 20. Сабира двоцифрени и једноцифрени број до 20. Одузима једноцифрени број од двоцифреног до 20. Сабира двоцифрени и једноцифрени број чији је збир број 20. Сабира једноцифрене бројеве са прелазом преко десетице. Одузима једноцифрени број од двоцифреног са прелазом преко десетице. Одузима једноцифрени број од двоцифреног са прелазом преко десетице. -Одузима двоцифрене бројеве друге десетице.
Наставна тема: Бројеви до 100	
Садржаји	Десетице прве стотине. Упоредивање десетица прве стотине Сабирање и одузимање десетица Писање и читање бројева од 21 до 100 Приказивање бројева до 100 на бројевној правој Упоредивање бројева до 100 Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја $(20 + 5)$. Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног броја $(25 - 5)$ Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја $(25 + 2)$. Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног броја $(27 - 5)$ Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја чији је збир вишеструка десетица Сабирање двоцифреног броја и десетице. Одузимање десетица од двоцифреног броја Сабирање и одузимање двоцифрених бројева без прелаза преко десетице

Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Чита, пише и упоређује десетице прве стотине. Сабира и одузима десетице. Пише и чита бројеве од 21 до 100. Приказује бројеве до 100 на бројевној правој. Упорјеђује бројеве до 100. Одређује најмањи и највећи број међу датим бројевима. Сабира и одузима бројеве датих облика.-Решава текстуалне задатке са једном операцијом. Сабира и одузима бројеве датих облика Решава текстуалне задатке са једном операцијом. Сабира бројеве датог облика. Решава текстуалне задатке са једном операцијом. Сабира двоцифрени број и десетице. Одузима десетице од двоцифреног броја. Сабира и одузима двоцифрене бројеве без прелаза преко десетице.
Наставна тема: ЛИНИЈА И ОБЛАСТ	
Садржаји	Криве и праве линије Тачка Дуж Изломљена линија Отворене и затворене линије Унутрашњост и спољашњост затворене линије
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Разликује и црта криву и праву линију. Црта дуж помоћу лењира. -Користи појмове тачка и дуж. Пресликава тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства. Уочава и именује изломљену линију. Разликује отворене и затворене линије и црта их. Разликује унутрашњост и спољашњост затворене линије.
Наставна тема: МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	
Садржаји	Мерење и приказивање резултата мерења

Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Мери дужину задатом, нестандартном јединицом мере. Чита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле.
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	
Активности ученика	Слушање, памћење, посматрање, анализирање, тражење информација, читање, уочавање, одређивање, разумевање, одговарање, цртање, бојење, разговор, писање, откривање, упоређивање, закључивање, образлагање, замишљање, груписање, процењивање, примењивање, сарађивање, прихватање, учествовање, представљање, играње
Активности наставника	Припремање, организовање, читање, објашњавање, разговор, слушање, посматрање, праћење, помагање, показивање, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење, процењивање, одлучивање
Начин провере остварености исхода	Идентификација ситуација у којима ће ученици стећи и показати понашање у складу са прописаним исходима. Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, тематске провере знања, тест - годишња провера знања). Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.
Методе и облици рада	Наставне методе: Метода разговора, метода демонстрације, метода рада на тексту, метода практичних радова, метода писаних и графичких радова, метода иустрације Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА: Математика

Ученик ће кроз наставу математике усвојити основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом и информационо-комуникационим технологијама) потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Доноси одлуке у једноставним ситуацијама када је захтев јасно формулисан и сви релевантни подаци непосредно дати. Користећи основне елементе математичког језика, једноставне математичке поступке и информационо-комуникационе технологије саопштава решење проблема или донету одлуку.	Одлуке у познатом контексту, при томе прикупља, селекује податке и примењује одговарајуће математичке поступке. Образлаже решење проблема или донету одлуку. Тумачи природне и друштвене појаве користећи математичке концепте, процесе и вештине. Одговарајућим математичким појмовима и симболима саопштава своје ставове.	Процењује могућности у реалним ситуацијама при чему бира и вреднује пут и начине решавања. Аргументује своје ставове и дискутује користећи математички језик. Истражује различите начине решавања проблема. Уме да дискутује о добијеним резултатима и анализира их.

● Међупредметне компетенције (повезаност) налазе се у оперативним плановима.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Математика

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Одређује међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло. Сабирање и одузимање двоцифрених бројева без прелаза преко десетице. Мери дужину задатом, нестандардном јединицом мере. Разуме основе писане и усмене математичке комуникације.	Примењује математичке концепте, процесе и вештине у различитим ситуацијама. Бира оптималне начине решавања проблема користећи нумеричке, алгебарске и геометријске методе. Анализира податке користећи основне статистичке методе. Уме да користи одговарајуће средство ИКТ-а за организацију и обраду података. Разуме захтеве сложенијих математичких задатака и решава их. Одговарајућим математичким појмовима и симболима саопштава своје ставове.	Бира математичке поступке за решавање проблема и доноси закључке. Истражује различите начине решавања проблема. Уме да примени математичка знања у анализи сложених природних и друштвених појава. Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Разуме и користи формални математички језик. Уме да критички дискутује о добијеним резултатима и анализира их

Наставни предмет: СВЕТ ОКО НАС (2 часа недељно, 72 часа годишње)

Прво полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
1.	ЈА И ДРУГИ ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА	9	6	15
2.	ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ	7	3	10
3.	ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	4	3	7
4.	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	4	2	6
УКУПНО прво полугодиште		24	14	38

Друго полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
4.	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	6	3	9
5.	ЖИВИ СВЕТ	10	5	15
6	СВЕТ ЧОВЕК СТВАРА ОКО НАС	4	6	10
УКУПНО друго полугодиште		20	14	34

Назив предмета

Циљ

учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Разред **први**

Годишњи фонд часова 72 часа

Наставна тема: ДРУГИ И ЈА

Садржаји	Основне животне потребе и осећања Сличности и разлике између људи Породица и дом Понашање у породици Породични празници Школа Школски празници Дечја права и обавезе Понашање у школи Суседи
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Правовремено и примерено ситуацији исказује своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет. Препознаје и исказује радост, страх, тугу и бес, уважавајући себе и друге. Понаша се тако да уважава различитости својих вршњака и других људи. Именује чланове своје породице. Зна шта је дом. Придржава се договорених правила понашања у породици. Зна које породичне празнике прославља његова/њена породица, као и да постоје људи који славе другачије празнике. Именује просторије у школи и зна шта се у свакој од њих ради. Зна школске празнике. Зна основна дечја права и обавезе. Придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши. Сарађује са вршњацима у заједничким активностима. Зна ко су суседи, уважава их.

Наставна тема: ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ

Садржаји	Очување здравља (одевање, исхрана, хигијена, одмор, физичка активност) Ја као пешак Прелажење преко улице. Кретање улицом
-----------------	--

	Правилно понашање у саобраћају. Опасне ситуације у саобраћају Безбедна места за игру , Опасне ситуације
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Адекватно се одева и храни у циљу очувања здравља. Адекватно одржава личну хигијену и хигијену простора у коме борави. --Довољно спава и бави се физичком активношћу у циљу очувања здравља. Зна ко су учесници у саобраћају. Примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе, приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице. Примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе, приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице. Зна која су безбедна места за игру. Прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама. Својим речима описује пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења
Наставна тема: ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	
Садржаји	Кретање и сналажење у простору Дан Пре, сад и после Јуче, данас, сутра, прекјуче и прекосутра Дани у седмици
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Сналази се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката. Одређује време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданоца, ноћ, пре, сада и после. Одређује време својих активности помоћу временских одредница: јуче, данас, сутра, прекјуче и прекосутра. Одређује време својих активности помоћу временске одреднице-дани у недељи.
Наставна тема: РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	
Садржаји	Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Зна ко и шта чини природу.

	Разликује живу и неживу природу. Идентификује биљке из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа. Уочава разноврсност биљака на основу њиховог спољашњег изгледа. Препознаје делове тела биљака. Идентификује животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа. Уочава разноврсност животиња на основу њиховог спољашњег изгледа. Препознаје делове тела животиња. Препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у њиховом свакодневном животу. Препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у свакодневном функционисању и сазнавању окружења. Зна због чега су сунчева светлост и топлота потребни живим бићима. Препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера. Учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене. Зна основна својства воде. Учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене. Зна основна својства ваздуха. Препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина. Учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене. Зна основна својства земљишта. Зна због чега су Сунце, вода, ваздух и земљиште потребни живим бићима. Штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места. Понаша се тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу.
Наставна тема: ЧОВЕК СТВАРА	
Садржаји	Човек као свесно биће Материјали Својства материјала Веза природа-материјал-предмет
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Зна да су људи способни да мисле, закључују, раде и стварају. Именује и разликује различите материјале: папир, дрво, пластику, стакло, гуму, тканину и камен. Посматрањем и опипавањем предмета одређује својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко. Разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења.
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	

Активности ученика	Слушање, памћење, посматрање, анализирање, тражење информација, читање, уочавање, одређивање, разумевање, одговарање, цртање, бојење, разговор, писање, откривање, упоређивање, закључивање, образлагање, замишљање, груписање, процењивање, примењивање, сарађивање, прихватање, учествовање, представљање, играње
Активности наставника	Припремање, организовање, читање, објашњавање, разговор, слушање, посматрање, праћење, помагање, показивање, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, вођење, процењивање, одлучивање
Начин провере остварености исхода	Идентификација ситуација у којима ће ученици стећи и показати понашање у складу са прописаним исходима. Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, десетоминутне провере знања, тематске провере знања, тест - годишња провера знања). Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.
Методе и облици рада	Наставне методе: Метода разговора, метода демонстрације, метода рада на тексту, метода практичних радова, метода писаних и графичких радова, метода илустрације Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА: Свет око нас

Кроз наставу свет око нас ученик усваја основне појмове природне и друштва (жива и нежива природа, разликује повољне и неповољне утицаје човек ана природу, зна промене и својства различитих материјала, оријентише се у простору и времену). Познаје основне карактеристике неких болести органа, принципе преноса заразних болести и шта их изазива и примењује мере превенције. Познаје могуће последице болести зависности насталих злоупотребом психоактивних супстанци укључујући и последице других облика болести. Уочава опасности по здравље и доноси одлуке значајне за превенцију болести и очување здравља. Изражава и образлаже идеје. Уме да саслуша саговорника. Процењује свој рад и рад чланова групе. Спреман је да учествује у самосталним и тимским пројектима. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи матерњи језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства. Изражава и образлаже идеје.

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Доноси одлуке у једноставним ситуацијама када су упутства јасно формулисана. Користећи основне појмове о природним и друштвеним појавама изводи једноставне закључке и примењује их.	Прикупља, селекује податке и изводи одговарајуће огледе, образлаже шта је уочио и до каквог је решења дошао. Тумачи природне и друштвене појаве користећи стечена знања и вештине. Одговарајућим усвојеним појмовима и симболима саопштава своје ставове.	Процењује могућности у реалним ситуацијама при чему бира и вреднује пут доношења закључака. Аргументује своје ставове и дискутује користећи одговарајући речник. Истражује различите начине решавања проблема. Уме да дискутује о добијеним резултатима и анализира их.

● Међупредметне компетенције (повезаност) налазе се у оперативним плановима.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Свет око нас

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Адекватно се одева и храни у циљу очувања здравља, одржава личну хигијену и хигијену простора у коме борави. Зна ко су учесници у саобраћају. Примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе, приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице. Зна која су безбедна места за игру. Прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама. Својим речима описује пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења. Зна да су људи способни да мисле, закључују, раде и стварају. Именује и разликује различите материјале: папир, дрво, пластику, стакло, гуму, тканину и камен. Посматрањем и опицавањем предмета одређује својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко. Разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења.	Познаје основе примене информационих технологија у свакодневним активностима. Изводи једноставне експерименте. Ученик разликује појмове температура и топлота. Процењује проводљивост метала на основу табличних података и зна под којим условима течности и гасови постају проводници. Разуме повезаност грађе и функције живих бића. Уме да уочи везу између грађе и физиологије човека и оспособљен је да примени стечена знања у свакодневном животу у очувању здравља. Уочава место и улогу човека у природи и његову одговорност за последице развоја човечанства. Може да уочи везу између узрока и последица загађења животне средине и на основу тога разуме потребу заштите животне средине.	Примењује информационе технологије ради обављања различитих активности. Разуме трансформацију других облика енергије у топлотну. Анализира на који начин долази до поремећаја у нормалном функционисању организма, а што доводи до нарушавања здравља и способан је да заступа здраве животне навике. У стању је да уочи узроке и анализира последице загађења и да учествује у различитим акцијама заштите, обнове и унапређења животне средине.

Наставни предмет: **ЛИКОВНА КУЛТУРА** (1 час недељно, 36 часова годишње)

Прво полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
1.	ОБЛИЦИ односи у видном пољу	9	6	15
2.	ЛИНИЈЕ И ОБЛИЦИ ОКО НАС обликовање	4	1	5
УКУПНО прво полугодиште		13	7	20

Друго полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
2.	ЛИНИЈЕ И ОБЛИЦИ ОКО НАС обликовање	3	2	5
3.	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	3	4	7
4.	ПРОСТОР ликовна култура и окружење	2	2	4
УКУПНО друго полугодиште		8	8	16

Назив предмета **ЛИКОВНА КУЛТУРА**

Циљ Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Разред **први**

Годишњи фонд часова **36 часа**

Наставна тема: ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ

Садржаји

Простор
Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао.
Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора.
Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу.
Значај уређења простора у коме ученик борави.
Уметничка занимања и производи.
Сликар – слика, вајар – скулптура, фотограф – фотографија...
Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници.
Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...)
Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.

Наставна тема: ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ

Садржаји

Облици
Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици
Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто).
Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно).
Кретање
Покретни и непокретни облици

	Кретање бића и машина Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност у саобраћају – илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача. Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.
Наставна тема: ОБЛИКОВАЊЕ	
Садржаји	Материјал и прибор Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором. Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. Обликовање слике Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. Преобликовање Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...). Различите информације као мотивација за стваралачки рад Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и учбеника, уметничка дела...
Наставна тема: СПОРАЗУМЕВАЊЕ	
Садржаји	Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и учбеницима. Стрип Цртани и анимирани филм – традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму.

	Изглед места и ликова. Знак Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак Лепо писање Украсна слова Традиција Празници и украшавање Невербално изражавање Пантомима, игре, перформанс.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; црта на различитим подлогама и форматима папира; користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; обликује једноставне фигуре од меког материјала; одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; повеже одабрану установу културе са њеном наменом; поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА: Ликовна култура

Ученик развија креативан, радознао и истраживачки дух кроз упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи. Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) али уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кроз предмет Ликовна култура (истрајност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу.

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Ученик истражује и примењује знања о основним материјалима, медијима, техникама и ликовним елементима која се користе у визуелним уметностима. Ученик познаје најважнија уметничка дела из културног наслеђа свог и других народа, развија свест о културним вредностима и схвата важност њиховог очувања.	Ученик проналази и развија своје идеје истражујући природно и вештачко окружење, свет маште и осећања (посматрајући, анализирајући и сакупљајући потребне информације) за стваралачки рад. Ученик препознаје улогу и вредност визуелне уметности као саставног дела свакодневног живота, нарочито као средства комуникације.	Ученик проучавајући уметничка дела истражује и анализира методе, технике, садржаје и подстицајно их примењује у свом стваралачком раду. Способан је да изрази став о свом раду и радовима других уочавајући различита значења и идеје. Ученик праћењем културних догађаја постаје активна публика и/или учесник у јавном и културном животу заједнице и развија своје критичко мишљење.

● Међупредметне компетенције (повезаност) налазе се у оперативним плановима.

Наставни предмет: **МУЗИЧКА КУЛТУРА** (1 час недељно, 36 часова годишње)

Прво полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
1.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ – ПЕВАЊЕ И СВИРАЊЕ	7	5	12
2.	МУЗИЧКЕ ИГРЕ	2	2	4
3.	МУЗИЧКА ПИСМЕНОСТ	ЗАСТУПЉЕНО НА ЧАСОВИМА ИЗ ОСТАЛИХ ОБЛАСТИ		
4.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	4	–	4
5.	ДЕЧЈЕ СТВАРАЛАШТВО	ЗАСТУПЉЕНО НА СВИМ ЧАСОВИМАКАО И НА ЧАСОВИМА ИЗ ОСТАЛИХ ОБЛАСТИ		
УКУПНО првополугодиште		13	7	20

Друго полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	утврђивање вежбање систематизација	
1.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ – ПЕВАЊЕ И СВИРАЊЕ	6	4	10
2.	МУЗИЧКЕ ИГРЕ	1	1	2
3.	МУЗИЧКА ПИСМЕНОСТ	ЗАСТУПЉЕНО НА ЧАСОВИМА ИЗ ОСТАЛИХ ОБЛАСТИ		

4.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	4	–	4
5.	ДЕЧЈЕ СТВАРАЛАШТВО	ЗАСТУПЉЕНО НА СВИМ ЧАСОВИМАКАО И НА ЧАСОВИМА ИЗ ОСТАЛИХ ОБЛАСТИ		
УКУПНО друго полугодиште		11	5	16

Назив
предмета

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ

Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред

први

Годишњи фонд
часова

36 часова

Наставна тема: СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ

Садржаји

Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња.
Композиције које илуструју различита осећања.
Звук и тон (извори).
Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...).

Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок).
Тишина и одсуство звука.
Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.
Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).
Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...).

Музичка прича.
Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност).
Музички бонтон.
Музика и здравље.
Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).

Наставна тема: ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ

Садржаји

Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу.

	Звучне ономатопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начин свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон
Наставна тема: МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	
Садржаји	Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука. Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; поштује договорена правила понашања при слушању музике; користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; изговара у ритму уз покрет бројалице;

	пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; свира по слуху звучне оноματοпеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења.
--	---

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА: Музичка култура

На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музици и отворен је за различите уметничке садржаје. Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве. Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње. Користи знања о музици у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија критички однос према музици. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Ученик познаје језик музике и изражава се гласом, инструментом и покретом индивидуално и/или у групи. Ученик слушно препознаје основне карактеристике музичке уметности и развија естетску осетљивост.	Ученик користи различите музичке изражајне елементе у исказивању својих осећања и идеја и у комуникацији са другима. Слушно препознаје различите жанрове музичке уметности са посебним акцентом на аутентични музички фолклор. Ученик у свакодневном животу примењује стечена музичка искуства и знања и истражује могућности ИКТ-а за слушање, стварање и извођење музике. Ученик комуницира покретом уз музику.	Ученик креативно примењује стечена музичка искуства у изражавању и представљању ставова и идеја и у комуникацији са другима. Уважава и истражује музичке садржаје различитих жанрова, стилова и култура. Доприноси очувању и развоју музичке културне баштине. Има критички став према музици. Повезује и користи музику са ИКТ-ом у стварању и презентовању знања. Прати и учествује у музичком животу заједнице.

- Међупредметне компетенције-повезаност налазе се у оперативним плановима.

Наставни предмет: **ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ** (3 час недељно, 108 часова годишње)

Прво полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	вежбање	
1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ вежбе за развој снаге, покретљивости, издржљивости, брзине, координације	10	15	25
2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ ходање и трчање, скакања и прескакања, бацања и хватања, узања, вишења, упори и пењања, вежбе на тлу, равнотеже, са реквизитима, плес и ритмика, полигони, култура вежбања и играња	10	23	33
3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА здравствено васпитање	Ова наставна област реализује се кроз 1. и 2. наставну област и теме из практичног рада и састоји се од <i>Културе вежбања и играња</i> и <i>Здравственог васпитања</i> .		
УКУПНО прво полугодиште		20	38	58

Друго полугодиште

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		укупно
		обрада	вежбање	

Назив предмета	1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ вежбе за развој снаге, покретљивости, издржљивости, брзине, координације	9	12	21
	2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ ходање и трчање, скакања и прескакања, бацања и хватања, узања, вишења, упори и пењања, вежбе на тлу, равнотеже, са реквизитима, плес и ритмика, полигони, култура вежбања и играња	10	19	29
	3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА здравствено васпитање	Ова наставна област реализује се кроз 1. и 2. наставну област и теме из практичног рада и састоји се од <i>Културе вежбања и играња</i> и <i>Здравственог васпитања</i> .		
	УКУПНО друго полугодиште		17	33	50

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ

Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Разред

први

Годишњи фонд часова

108 часова

Наставна тема: ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ

Садржаји

Вежбе за развој снаге.
Вежбе за развој покретљивости.
Вежбе за развој издржљивости.
Вежбе за развој брзине.
Вежбе за развој координације.

Наставна тема: МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ

Садржаји

Ходање: кратким корацима, дугим корацима, у различитом ритму, ходање са реквизитом, ходање са променом, правца и смера.
Техника трчања: трчање преко препрека, трчање са променом правца и смера, брзо трчање 20 m са стартом из различитих почетних положаја, игре са коришћењем научених облика ходања и трчања.
Скакања и прескакања поскоци у месту, поскоци у кретању
Скакања удаљ.

	Скакања увис. Прескакање дуге вијаче. Вежбе скакања и прескакања упором рукама Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис Вођење лопте Додавање лопте Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ. Пузања,вишења, упори и пењања Пузања на тлу Пењања Провлачења Вис лежећи опружено. Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном Упори Вежбе на тлу Основни ставови и положаји Поваљка на леђима Став на лопатицама (свећа) Колут напред из чучња у чучањ Поваљка на стомаку Састав од научених елемената Игре са усвојеним вежбама Проширени садржаји Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби Вежбе равнотеже Ходање по линији Ходање по шведској клупи Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди Вежбе са реквизитима Вежбе обликовања са реквизитима Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине
--	--

	Елементарне игре са реквизитима Игре са ластишом Плес и ритмика Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу Галоп напред Дечији поскок Њихање и кружење вијачом или траком Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред Народно коло по избору Полигони Комбиновани полигон одусвојених вештина (вежби)
Наставна тема: ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	
Садржаји	Вежбам безбедно Чувам своје и туђе ствари Правила елементарних игара Некад изгубим, а некада победим, навијам фер Упознај своје тело Растемо Видим, чујем, осећам Моје здравље Ко све брине о мом здрављу Лична хигијена Хигијена простора у коме живим Хигијена простора у коме вежбам Животне намирнице и правилна исхрана Заједно за столом
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Примењује једноставне двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања) правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу одржава равнотежу у различитим кретањима разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело примењује правилну технику дисања приликом вежбања изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу игра дечји и народни плес користи основну терминологију вежбања

	поштује правила понашања у просторима за вежбање поштује мере безбедности током вежбања одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање поштује правила игре навија фер и бодри учеснике у игри прихвата сопствену победу и пораз уредно одлаже ставри пре и након вежбања наведе делове свога тела и препозна њихову улогу уочи промену у расту код себе и других уочи разлику између здравог и болесног стања примењује здравствено-хигијенске мере, пре, у току и након вежбања одржава личну хигијену учествује у одржавању простора у коме борави схвата значај коришћења воћа у исхрани правилно се понаша за столом
--	--

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА: Физичко и здравствено васпитање

Наставним предметом физичко и здравствено васпитање ученик стиче вештине и овладава знањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и ванредним животним ситуацијама; разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље околине и квалитет живота. Сагледава да физичка активност и спорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопотврђивања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље и социјално понашање. Јача свест о толеранцији, одговорности, поштовању правила и квалитетним комуникацијама. Активно учествује у развоју хуманих односа, односа према окружењу у оквирима локалних, регионалних, националних и широк оквира.

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
--------------	-------------	---------------

Ученик зна функцију и у стању је да изводи једноставне комплексе вежби обликовања; примењује програме за развој моторичких способности; зна основну технику индивидуалних и колективних спортских игара; познаје основна правила и елементе тактике спортских грана; током вежбања се понаша дисциплиновано и безбедно у односу на себе и друге; способан је да упореди вредности почетних и финалних резултата сопствених моторичких способности у односу на референтне вредности након завршетка разреда. Током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима.	Зна да физичка активост и спорт позитивно делују на психо-физички развој и здравље; ученик ће бити у стању да самостално састави и примени једноставније комплексе вежби обликовања и сложеније техничко-тактичке елементе спортске гране; правилно поступа у случају незгоде на часу и ван часа.	Ученик је развио свест о властитим способностима, а тиме и о јачању самопоуздања и самопоштовања. Примењује разноврсне програме и облике индивидуалног и колективног вежбања, поштујући полне и индивидуалне разлике учесника у телесном вежбању.
--	---	---

● Међупредметне компетенције-повезаност налазе се у оперативним плановима.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ (1 час недељно, 36 часова годишње)

Ред. број	Наставна тема	број часова
1.	ЉУДСКА ПРАВА: Ја и други у одељењу	10
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО: Одељење/група као заједница	12

3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ: Комуникација и сарадња	8
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ: Акција одељења/групе	6
Укупно		36

Назив
предмета

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ

Циљ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Разред

први

Годишњи
фонд часова

36 часова

Наставна тема: ЉУДСКА ПРАВА - Ја и други у различитим групама

Садржаји	Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо Таленти и интересовања која поседујемо Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају Разлике између жеља и основних животних потреба Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета Одговорност према себи и другима
-----------------	--

Наставна тема: ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО - Одељење/група као заједница

Садржаји	Функционисање заједнице Одељење/група као заједница Вредности одељења/групе – равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење Уважавање различитости Правила у одељењу/групи и њихова функција Одлучивање у одељењу/групи Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.
-----------------	--

Наставна тема: ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ - Комуникација и сарадња

Садржаји	Комуникација Слушање/неслушање Кад разговарамо држимо се теме Изношење мишљења Уважавање саговорника Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима
-----------------	--

Наставна тема: ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ - Акција одељења/групе

Садржаји	Кораци у планирању и извођењу акције Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл. Прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; препозна код себе и других основна осећања; препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права, препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права; разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; комуницира слушајући саговорника и тражи, објашњење онога што не разуме; слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима; својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници; препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу; учествује у изради плана једноставне акције; са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; доприноси промоцији акције; на једноставан начин вреднује изведену ак

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности ученика	посматрање, слушање, препознавање, описивање, процењивање, груписање, стварање, играње, осмишљавање, сарађивање, одређивање, упоређивање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, цртање, бојење, читање, образлагање
---------------------------	---

Активности наставника	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање
Начин провере остварености исхода	Идентификација ситуација у којима ће ученици стећи и показати понашање у складу са прописаним исходима. Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, праћење) Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.
Методе и облици рада	Наставне методе: Метода разговора, метода демонстрације, метода рада на тексту, метода практичних радова, метода писаних и графичких радова, метода иустрације Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Назив предмета

ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

Циљ

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног).

Разред

први

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ВЕРСКЕ НАСТАВЕ ЗА ПРВИ РАЗРЕД ШКОЛСКЕ 2026/2027. године

Редни број теме	Тема/област	Об рад а	По нав ља ње	ве жбе	сис тем ати зац ија	уку пно	МЕСЕЦИ									
							IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
I	УВОД	1	/	/	/	1	I 1									
II	ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	4	/	/	1	4	II 4									
III	ЗАЈЕДНИЦА БОГА, ЉУБАВИ И ПРИРОДЕ	4	1	/	/	5		III 4	III 1							
IV	НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА – ХРИСТОС СЕ РОДИ	4	2	/	2	8			IV 3	IV 3	IV 2					
V	ЦРКВА-ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ	7	/	/	1	8						V 3	V 5			

VI	ХРИСТОВА ЛЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ	3	1	/		4								VI 4		
VII	НАША БРИГА О СВЕТУ (ТВОРЕВИНИ БОЖЈОЈ)	4	2	/	/	6									VII 4	VII 2
УКУПНО	7	26	6	/	4	36	5	4	4	3	2	3	5	4	4	2

Кључни појмови: Бог, Исус Христос, човек, Литургија, заједница, вера, православље, Божић, Богородица, светитељи, слава...

Ре-д ни број	Исходи	Теме/обла сти	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
--------------------	--------	------------------	-------------------	-------------------------------	--

I	- упознавање ученика и вероучитеља - упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада - мотивисање ученика за похађање часова верске наставе	I - УВОД	Човек је икона Божија (човек има својство да љубављу чини нешто да постоји, слично као што то чини Бог јер Бог све ствара из љубави). Бог је заједница личности Оца и Сина и Светог Духа (биће као заједница, као љубав). Човек као биће заједнице. Бог је из љубави створио свет заједно са Сином и Духом. Исус Христос је посредник између Бога и створене природе. Црква је заједница свих људи и целе природе кроз Христа с Богом. Православна иконографија показује свет и човека у заједници с Богом.	<i>Компетенција за учење</i> • Има позитиван и одговоран однос према учењу. <i>Комуникација</i> • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. <i>Сарадња</i> • доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.
II	<u>Когнитивни аспект:</u> • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици)	II ЗАЈЕД НИЦ КАО ОСНОВ ЖИВО ТА	Настава православног катихизиса у 1. и 2. разреду основне школе треба да буде припрема ученика да прихвате да је постојање израз заједнице, односно да је личност заједница са другом личношћу. Зато у настави треба користити она	<i>Компетенција за учење</i> • Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и	<u>Врсте наставе</u> Настава се реализује кроз следеће облике наставе: • теоријска настава (35 часова) • практична настава (1 час) <u>Место реализације наставе</u>

	• моћи да препозна да не можемо једни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком • знати да је Бог Света Тројица (Заједница) знати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве) <u>Афективни аспект:</u> • пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима		дечја искуства која на ово указују. То се може остварити кроз приче, цртеже које ће деца сама цртати и на којима ће увек бити представљена бића у односу, тј. целина онога што се црта (нпр. родитељи, браћа, сестре, кућа, двориште све заједно; море и лађе на мору с птицама и сунцем итд. преко дружења и организовања таквих врста игара које ће указивати на заједницу са другим као основу постојања. Да би се при том избегла опасност од схватања да свака врста заједнице може бити основ истинског постојања, треба увек имати на уму и истицати литургијску заједницу као једину истиниту јер се у њој остварује заједница с Богом у Христу, као и литургијско искуство заједнице и литургијску структуру која је утемељена на слободи а не на природним нагонима.	вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. <i>Естетичка компетенција</i> •Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања. <i>Комуникација</i> •Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. <i>Одговоран однос према околини</i> •Сагледава које активности (обрасци	• Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;
--	---	--	---	---	--

				понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе. <i>Решавање проблема</i> •Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем различитих предмета и ваншколским искуством.	
III	<u>Когнитивни аспект:</u> • знати да заједница са Богом почива на слободи • знати да је послушност израз љубави •моћи да препозна да је даривање плод љубави • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом • моћи да усвоји текст молитве Оче наш	III - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ	Појмове као што су: Бог, личност, слобода, љубав треба, такође, увек тумачити на основу искуства заједништва са другим човеком, односно литургијског искуства заједништва. Кад говоримо о Богу, све треба тумачити у оквиру Литургије, њене структуре и радњи које се тамо одвијају. На тај начин ће бити избегнута апстрактност која је страна деци овог узраста и постићи ће се то да се Бог сусреће и види кроз живе и конкретне чланове Литургије у	<i>Компетенција за учење</i> •Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и	<u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало

	• знати да је Бог Отац створио свет из љубави • моћи да препозна да је наш живот Божји дар • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим <u>Афективни аспект:</u> • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом		једном догађају, што је суштина хришћанског учења о оваплоћењу Бога Сина, о томе да је личност заједница с Богом у Христу као с другом личношћу и да је слобода љубав према другој личности.	развија лична интересовања. <i>Одговорно учење у демократском друштву</i> • Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <i>Одговоран однос према околини</i> • Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе. <i>Сарадња</i> • активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.	би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на • истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.
--	--	--	---	--	--

					Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
IV	<u>Когнитивни аспект:</u> - моћи да препозна основне - догађаје библијске приповести о Христовом рођењу моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) - моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави - моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић)	IV - НЕИЗМЕРНА ЛЈУБАВ БОЖИЈА - ХРИСТО С СЕ РОДИ	Конкретно, у 1. разреду треба наглашавати: - искуство љубави које чини да свет који нас окружује не буде маса, већ да га чине конкретна и непоновљива бића. Пример за ово дат је у причи Љубав у уџбенику: Епископ Игњатије, Црквени словарь, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2002. Слични примери могу се наћи у Егзиперијевој књизи Мали принц и другим сличним књигама, као и у оквиру непосредних људских искустава; - да биће са којим смо у заједници љубави постаје извор и нашег постојања као конкретне личности. Пример за ово дат је у причи Извор нашег живота у	<i>Одговорно учешће у демократском друштву</i> - Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <i>Естетичка компетенција</i> <i>Комуникација</i> - Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. <i>Одговоран однос према околини</i>	<u>Евалуација наставе</u> Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: - процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; - провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <u>Оцењивање</u> Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: - усмено испитивање; - писмено испитивање; - посматрање понашања ученика; <u>Оквирни број часова по темама</u>

	• моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <u>Афективни аспект:</u> По завршетку теме: • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве		наведеном уџбенику.	• Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе. <i>Решавање проблема</i>	Увод – 1 Заједница као основ живота – 4 Заједница љубави Бога, човека и природе – 5 Неизмерна љубав Божја-Христос се роди! – 6 Црква – заједница са Богом – 8 Христова љубав према човеку и свету – 4 Наша брига о свету – 6 Евалуација – 1+1
V	<u>Когнитивни аспект:</u> • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на елементарном нивоу,	V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ	Теме: Човек је икона Божија и Бог је створио свет из љубави треба објаснити на наведеном примеру из приче Љубав у наведеном уџбенику. Ученицима треба показати да кад човек неког заволи, односно кад оствари заједницу са неким, тада он за њега стварно и постоји, односно као да га човек својом љубављу ствара и то као конкретно и непоновљиво биће. Ту моћ једино имају Бог и људи, с том разликом да једино Бог може да ствара нешто из небића.	<i>Одговорно учешће у демократском друштву</i> • Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима. <i>Одговоран однос према здрављу</i> <i>Рад с подацима и информацијама</i>	

	повезаност људи и природе уочити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица <u>Афективни аспект:</u> код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу ученик ће желети да учествује у Литургији				
VI	Когнитивни аспект: - упознати Христово учење као "учење" о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) - препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима	VI - ХРИСТ ОВА ЉУБА В ПРЕМА ЧОВЕК У И СВЕТУ	Теме: Христос је посредник између Бога и света и Црква је заједница природе и људи кроз Христа с Богом треба, такође, објаснити на основу искуства љубави према другом бићу. Када човек воли једно биће, онда у њему гледа и сва остала. Бог Отац највише воли свога Сина, Исуса Христа, и у њему види све људе као своје синове. Све што		

	- усвојити садржај и мелодију песме "Знаш ли ко те љуби силно" - бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу - препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) - препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави - моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици - знати обичаје у вези са Васкрсом Афективни аспект: - развијати потребу да делима исказују љубав - развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника		буде постало део ове заједнице Бога Оца и Сина, Исуса Христа, постаће драго и Богу и постојаће вечно. (Видети пример из приче Даровање у уџбенику. То треба повезати са догађајем крштења којим улазимо у Цркву као заједницу Христа са Богом Оцем, односно да се крштењем конституише Црква, заједница са Христом, у којој постајемо синови Божији и зато браћа међу собом).		
VII	Когнитивни аспект:	VII -	1. Човек домаћин у свету		

- моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку - на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе - препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу - уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1.разреда основне школе Афективни аспект: - развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи	НАША БРИГА О СВЕТУ	2. Радост служења (Разне приче о које говоре о служењу човека Богу и човеку) 3. Љубав према људима и природи је љубав према Богу (Човекова брига за очување природе, биљака и животиња, Прича Свети Герасим и лав Јордан, Приче и слике о кућним љубимцима) 4. Сваки човек је за нас Христос 5. Научили смо о нашој вери		
--	--	--	--	--

Међупредметно повезивање

По садржајима верске наставе, међупредметно повезивање се може остварити са садржајима наставних предмета:

Српски језик, Свет око нас, Грађанско васпитање, Ликовна култура, Музичка култура.

Активности у наставном процесу	
Активности наставника	Активности ученика

•испитује предзнања ученика; •упознаје се са интелектуалним могућностима ученика; •развија и одржава комуникацију; •подстиче интеракцију, пружа повратну информацију; •уважава и реагује на потребе групе и појединаца; •дели одговорност •одабира поступке за наставни рад; •прилагођава методе и облике рада индивидуалним способностима деце; •организује наставне активности; •организује посете православним храмовима	•слободно изражавање мишљења и ставова; •усваја-сазнаје; •развијање вештина комуникација; •повезивање сопственог искуства са тематиком; •дискусија; •слуша •посматра; •црта; •рецитије; •упоређује; •смишља; •доцртава; •слаже; •разговара; •решава; •испуњава; •пише; •посећивање верских институција; •организовање квизова; •израда радова и паноя.
--	---

Шта пратимо		Поступак оцењивања	Иструенти оцењивања	Време
Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине и решавање задатака.	Непосредно опшисно оцењивање ученика може се вршити кроз: - Усмено испитивање; - Писмено испитивање; - Посматрање понашања ученика; - Редовно доношење домаћег задатка; - Прегледање свеске; - Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	- Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. - Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За више јављања, одговоре, активност/ истиче се Ко не зна одговор -	Свакодневно бележење током године
	<u>Оцену истиче се добија ученик који:</u> -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/ припремљен је за час.	-Комисија ученика и Наставника.	Активност на часу (учесталост и квалитет јављања на часу по месецима); Учесталост по месецима.	Пресек стања по тромесечју
	<u>Оцену добар добија ученик који:</u> -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	-Усмено одговарање.	Свеобухватност одговора; Хронолошка и појмовна прецизност; Хоризонтално и вертикално повезивање градива; Самосталност у одговарању.	По потреби, бар једном у полугодишту

	-решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. <u>Оцену задовољава добија ученик који:</u> -у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; -већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; -у довољној мери критички расуђује; -показује делимични степен активности и ангажовања.	-Описно оцењивање.	На основу целокупног рада ученика током полугођа.	На крају полугодишта и школске године
		-Редовност доношења домаћег.	За три недоношења домаћег минус у свеску, а након опомене и у дневник као активност.	Свакодневно током године, праћење/ пресек стања на тромесечју
		-Прегледање свески.	Уредност; Све забележено са часова.	Три пута у једном полугођу
		- Писане провере (једном у полугођу), свеска евиденције.	На основу целокупног рада ученика током полугодишта.	По потреби
		- Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције. - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика).	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табела...)	По потреби

		- Вредновање самосталног рада ученика: ППТ, истраживање о датој личности-догађају. - Провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова. -Формативно оцењивање.	Хоризонтално и вертикално повезивање градива -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (израда панона, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)	
Ангажовање ученика у настави: Процењује се: одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање; активно учествовање у настави и сарадњу са другима.	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (истиче се) – показује делимични степен активности и ангажовања (добар) – показује мањи степен активности и ангажовања (задовољава)	Вођење евиденције од стране наставника: -Јављању на часовима (учесталост и активност); -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти); -Посета културно-историјским институцијама и догађајима; -Израда панона, ПП презентација, различитих врста излагања.	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано; -Учесталост јављања и активност по месецима; -Учествоје, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада; -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда панона, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...); -Иницијатива и квалитет продукта	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима.

Пројектна настава

У плану је реализовати час пројектне наставе на тему “прославе празника Васкрса“ у виду оргнизовања радионице на којој би ученици правили корпице за васкршња јаја. Ученици би уз помоћ картона, колаж папира, тракица, картона за јаја, фломастера и бојица правили корпице у које ће ставити прво офарбано јаје, у нашем народну познато под називом чуваркућа. Најкреативнији и најрепрезентативнији радови ученика биће изложени у холу школе.

Начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка

- Просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- Већа индивидуализација наставе;
- Размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ (1 час недељно, 36 часова годишње)

Назив предмета	ДИГИТАЛНИ СВЕТ
Циљ	Циљ учења предмета дигитални свет је развијању дигиталних компетенција ученика првог разреда.
Разред	први
Годишњи фонд часова	36 часова

Ред. број	Садржаји	број часова
1.	Дигитално друштво	18
2.	Безбедно коришћење дигиталних уређаја	8
3.	Алгоритамски начин размишљања	10
Свега		36
Наставна тема: Дигитално друштво		
Садржаји	Различит изглед дигиталних уређеја Дигитални уређаји у различитим занимањима Учење помоћу дигиталних уџбеника Креативно изражавање са дигиталним уређајима и без њих Комуникација помоћу дигиталних уређаја Дигитални уређаји и паметни дигитални уређаји Коришћење дигиталних уређаја за повећање прилика за учење и стицање искуства ученика у области науке културе и уметности	

Исходи	На крају наставне теме ученик ће бити у стању да: – препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; – наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; – упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; – упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; – користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); – упореди дигитални и папирни уџбеник; – упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; – наведе неке од карактеристика „ pametnog ” дигиталног уређаја; – наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине.
Наставна тема: Безбедно коришћење дигиталних уређаја	
Садржаји	Дигитални уређаји и наше здравље (вид, положај тела, време проведено пред екраном, дигитални уређај као отпад) Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја Помоћ приликом контакта са непримереним дигиталним садржајем непознатим злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин Одговорно руковођење дигиталним уређајима (мере физичке заштите, коришћење лозинки)
Исходи	На крају наставне теме ученик ће бити у стању да. – наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; – наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; – доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; – наброји основне податке о личности; – објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; – именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; – наведе основне препоруке за руковање дигиталним

Наставна тема: Алгоритамски начин размишљања	
Садржаји	Разлагање проблема на мање целине

	Осмишљавање корака који доводе до решавања проблема Тумачење постојећих и креирање алоритама изражених симболима Уочавање и исправљање грешака у алгоритму Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам
Исходи	На крају наставне теме ученик ће бити у стању да: – анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење; – протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; – уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); – доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	
Активности ученика	посматрање, слушање, препознавање, описивање, процењивање, груписање, стварање, играње, осмишљавање, сарађивање, одређивање, упоређивање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, цртање, бојење, читање, образлагање
Активности наставника	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање
Начин провере остварености исхода	Идентификација ситуација у којима ће ученици стећи и показати понашање у складу са прописаним исходима. Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, праћење) Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.
Методе и облици рада	Наставне методе: Метода разговора, метода демонстрације, метода рада на тексту, метода практичних радова, метода писаних и графичких радова, метода иустрације Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

ДОПУНСКА НАСТАВА

СРПСКИ ЈЕЗИК (1 час недељно, 18 часова годишње)

Ред. број	Наставна тема	број часова
1.	ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	6
2.	КЊИЖЕВНОСТ	3
3.	ПРАВОПИС	5
4.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	2
Укупно		16

НАПОМЕНА : Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

МАТЕМАТИКА (1 час недељно, 18 часова годишње)

Ред. број	Наставна тема	број часова
1.	ГЕОМЕТРИЈСКА ТЕЛА И ФИГУРЕ	2
2.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100	11
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	3

Укупно	16
--------	----

НАПОМЕНА : Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ (1 час недељно, 36 часова годишње)

Ред. број	Наставна тема	број часова
1.	САЗНАЊЕ О СЕБИ И ДРУГИМА	12
2.	КОМУНИКАЦИЈА, САРАДЊА И СОЦИЈАЛНА ИНТЕРАКЦИЈА	11
3.	КРЕАТИВНО ИЗРАЖАВАЊЕ	8
4.	ВРЕДНОВАЊЕ, САМОВРЕДНОВАЊЕ И ПЛАНИРАЊЕ	5
Укупно		36

Назив предмета	ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ
Циљ	Поштовање договора о правима којих треба да се придржавају сви ученици. Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност; да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге.
Разред	први
Годишњи фонд часова	36 часова

Ред. број	Тема	број часова
1.	Подстицање договора и сарадње	3
2.	Дечја права и подстицање за активну партиципацију у животу школе	8
3.	Здравствено васпитање	10
4.	Сазнање о себи и другима, самопоштовање и самопоуздање	3
5.	Адаптација на школу и социјална интеграција	6
6.	Развијање и његовање људских вредности	6
		36

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности ученика	описивање, процењивање, груписање, стварање, играње, осмишљавање, сарађивање, одређивање, упоређивање, разговор, постављање питања, причање, замишљање,
---------------------------	---

Активности наставника	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање
Начин провере остварености исхода	Идентификација ситуација у којима ће ученици стећи и показати понашање у складу са прописаним исходима.
Методе и облици рада	Наставне методе: метода разговора, метода демонстрације, метода рада на тексту, метода практичних, радова метода, писаних и графичких радова, метода иустрације Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ (36 часова годишње)

(области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта)

Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци садржаја програма
<u>Друштвене активности</u> Радионице „Школа без насиља“ Активности поводом обележавања: Дан планете Земље, Дан воде, Дан борбе против пушења, Дан заштите животне средине	5	- израда паноа - посете - изложбе	- фронтално - индивидуално - рад у групи	-Сарадња са локалном заједницом -Развијање свести о здравом начину живота -Поштовање разлика и уважавање својих и туђих потреба
<u>Техничке активности</u> - Уређење школског простора - Израда честитки поводом значајних датума	6	- чишћење -купљење папирића -сечење, лепљење, цртање, сликање	- фронтално - индивидуално - рад у групи	-Развијање креативности, стваралачког рада, уредности, прецизности, изграђивање личних критичких ставова према загађењу животне средине
<u>Хуманитарне активности</u> - Акције поводом Дечје недеље - Јесењи крос - Сарадња са Црвеним крстом - Помоћ болесном другу - Помоћ старим особама	5	- прикупљање новца,школског прибора, играчака... - припреме за крос - посете	- фронтално - индивидуално - рад у групи	- Развијање хуманог односа -Поштовање разлика и разумевање туђих потреба - Развијање такмичарског духа
<u>Споратске активности</u>	10	- игра	- фронтално	- Развијање такмичарског духа

Организовање спортских такмичења - одељенска - међуодељенска - међушколска		-различити облици кретног изражавања	- индивидуално - рад у групи	- Развијање моторике спретности, физичких способности
<u>Културне активности</u> Посете: - позоришту - музеју - учествовање у активностима поводом школских празника	10	-посете културним установама - јавни наступи -припрема за такмичење рецитатора	- фронтално - индивидуално - рад у групи	- Развијање опште културе -Развијање и подстицање стваралачке активности -Развијање оригиналности, маште, смисла за лепо
	ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ			
СЕПТЕМБАР	Учешће на јесењем кросу Хуманитарна акција: „Друг-друг” (прикупљање одеће, обуће, школског прибора и прибора за личну хигијену)			
ОКТОБАР	Учешће у прослави Дана града Приредба за пријем првака у Дечји савез 4. октобар -Дан заштите животиња			
НОВЕМБАР	Учешће на ликовном конкурс у поводом Дана школе Прослава Дана школе Одлазак у биоскоп			
ДЕЦЕМБАР	Хуманитарна акција: Новогодишњи пакетићи за ... Ученички радови: Изложба новогодишњих украса			
ЈАНУАР	Учешће у приредби поводом прославе школске славе Савиндана			
ФЕБРУАР	Игром и песмом обележавамо 100 - дан у школи Посета (организацији Црвеног крста, музеју....)			
МАРТ	Дан шума (21. март) Дан вода (22. март) „Пријатељство са природом”			
АПРИЛ	Учешће на изложби васкршњих јаја Посета (позориште, изложба....) Међуодељенско такмичење у уређењу учионица 22.април - Дан планете Земље			
МАЈ	Сарадња са школском библиотеком: Библиотека у очима првака			

ЈУН	Међуодељенско такмичење у играма спретности
ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ ТОКОМ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ:	Посете (изложбама...)
	Посете Народном музеју
	Учешће на конкурсима и активностима других школа
	Учешће на конкурсима и активностима других школа

ОДЕЉЕЊСКО ВЕЋЕ			
Време реализације	Активности (теме)	Начин реализације	Носиоци реализације
АВГУСТ	Израда програма рада	Састанци Одељењског већа	Чланови већа Предавање:
	Вођење школске и педагошке документације		
	Избор семинара и израда плана стручног усавршавања		
	Договор о приредби за пријем првака у Дечји савез		
СЕПТЕМБАР	Договор о планирању посета родитеља часовима	Сасанци Одељењског већа	Чланови већа Предавање:
	Учешће у хуманитарној акцији „Друг-другу“		
	Договор о обележавању Дечје недеље		
	Анализа успеха и владања ученика према стандардима постигнућа: Праћење, вредновање и оцењивање ученика, дисциплина и реализација наставног програма и васпитног рада		
	Обележавање Дана школе		
	Договор о приредби за обележавање Светог Саве		
ЈАНУАР	Анализа успеха и владања ученика на крају другог полугодишта Оптерећеност ученика и решавање тог проблема	Састанци Одељењског већа	Чланови већа Предавање:
АПРИЛ	Успех ученика на крају трећег тромесечја	Сасанци Одељењског већа	Приказ: Чланови већа
	Постигнућа ученика на контролним вежбама и писменим задацима		
	Припрема за извођење излета		

ЈУН	Анализа успеха на крају школске године	Састанци Одељењског већа	Приказ: Чланови већа
	Извештај о раду Већа у текућој школској години		

САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА	
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈ Е	САДРЖАЈ
СЕПТЕМБАР	Први родитељски састанак Упознавање родитеља и учитеља Упознавање родитеља са наставним програмом, школским календаром, организацијом рада школе, правима и обавезама ученика, Правилником о заштити деце од насиља Избор представника родитеља за Савет родитеља Термини за индивидуалне контакте
	Индивидуалне посете родитеља
ОКТОБАР	Индивидуалне посете родитеља
НОВЕМБАР	Други родитељски састанак Анализа постигнутог успеха и владања ученика на крају 1. тромесечја Родитељ као партнер и сарадник у настави-предлог начина сарадње Текућа питања
	Индивидуалне посете родитеља
ДЕЦЕМБАР	Индивидуалне посете родитеља
ЈАНУАР	Трећи родитељски састанак Упознавање родитеља са постигнутим успехом ученика и напредовањем на крају 1. полугодишта

	Разговор о односу ученика према раду и мере за побољшање успеха Текућа питања
ФЕБРУАР	Индивидуалне посете родитеља
МАРТ	Индивидуалне посете родитеља
АПРИЛ	Четврти родитељски састанак Анализа постигнутог успеха и владања ученика на крају 3.класификационог периода Договор о могућностима и начину извођења екскурзије и рекреативне наставе Текућа питања
	Индивидуалне посете родитеља
МАЈ	Индивидуалне посете родитеља
ЈУН	Пети родитељски састанак Упознавање родитеља са постигнутим успехом на крају школске године Похвале и награде Анализа рада родитељских састанака Текућа питања

Настава у природи за ученике првог разреда на Тари

Настава у природи је облик образовно-васпитног рада којим се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми, пројектна настава и ваннаставне активности из плана и програма наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања – у климатски погодном месту из здравствено-рекреативних и образовно-васпитних разлога.

Циљеви наставе у природи:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци наставе у природи

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;

- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Садржаји наставе у природи

Садржаји наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења из којег се издвајају они садржаји који су погодни за остваривање циљева и задатака наставе у природи, а одговарају условима у којима се она реализује. У програмима наставе и учења за поједине предмете могу се наћи садржаји који експлицитно или имплицитно упућују на погодност овог облика образовног рада.

Садржаји наставе у природи остварују се на основу школског програма и саставни су део Годишњег плана рада школе.

Програм наставе у природи

Носиоци предвиђених садржаја и активности: директор школе, стручни вођа пута, одељенске старешине

Планирани обухват ученика: ученици првог разреда (122 ученика), (80% ученика, а изузетно и 60%)

Трајање: седам дана

Путни правац: Ужице - Тара - Ужице

Техничка организација: Техничка организација биће спроведена у складу са Правилником о организацији и остваривању настава у природи и екскурзије у основној школи и поступком јавних набавки.

Начин финансирања: родитељи ученика првог разреда **Извођење наставае у природи:**

Настава у природи се изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, односно другог законског заступника за најмање 80% ученика истог разреда, а изузетно за 60% ученика на нивоу одељења.

План
дежурних
наставник
а и
ученика
за време
екскурзиј
е: За време
наставае у

природи
дежурају
све
разредне
старешине
и по један
ученик
сваког
одељења
које буде
ишло на
наставу у
природи.

У
зависности
од
слободних
термина у
одмаралиш
ту, настава
у природи
ће се
реализоват
и у периду
од октобра
до јуна.

Програм путовања:
Обезбедити пратњу представника изабрене агенције током путовања и смештаја у објекат.
Полазак из Ужица у раним јутарњим сатима (по договору)
Ученици морају бити распоређен и у чисте аутобусе по одељењима (без раздвајања ученика једног одељења у два аутобуса)

Потребно
је да возачи
аутобуса
прибаве
потребну
документац
ију за
безбедно
путовањ
коју ће дати
на увид
представни
цима МУП
а који
одобравају
полазак.
Долазак
аутобуса за
повратак
(по истеку
боравка)
планирати
пре подне,
одах после
доручка.

**Услови
смештаја,
исхране и
боравка**

Долазак и
смештај у
хотел

Удобне и
чисте собе
са
купатилима

Собе за
наставнике

Пре
поласка
доставити
наставници
ма
распоред
соба и број
деце по
собама
ради
њиховог
распоређив
ања.

Простор за
реализациј
у
спортских,
рекреативн
их,
забавних
садржаја и
наставе.

Исхрана –
доручак,
ручак,
вечера и
једна
послеподне
вна ужина.
Важно је да
храна буде
здрава,
разноврсна,
прилагођен
а деци и да
деца могу
тражити
додатак ако
им је мало
порција
коју су
добили.

Обезбедити
посебан
јеловник за
децу која
имају
алергију на
неку
намирницу
у исхрани.

Први оброк
при
доласку да

буде ручек,
а повратак
планирати
(након
истека
седам дана)
одмах
после
доручка.

Здравствен
а заштита –
лекар на
располагањ
у током
целог дана,
за све дане
боравка.
Потребно
је да лекар
код себе
има
терапију и
материјал
за
евентуалне
интервенци
је без
додатних
трошкова
ученика и
наставника.

Рекреатор/а
ниматор

током дана
да
организује
и води
планиране
посете и
шетње,
спортске
активности
и вечерњи
забавни
програм.

Потребно
је да нам
рекреатор/а
ниматор
пре поласка
достави
свој план
рада –
циљане
шетње и
посете
сваког
дана,
организаци
ју
спортских
активности
током
сваког дана
и вечерњих
забавних

активности . У цену уврстити све улазнице ако се планирају неке посете објектима у којима се плаћа улаз, без додатног сакупљања новца од деце.
Реализаци ја наставе током боравка:
За дане боравка на рекреативн ој настави биће сачињен посебан план реализациј е наставе. Он ће бити прилагођен настави у

природи.
Часови
српског
језика и
математике
биће
реализован
и у објекту
(у простору
планирано
м за
реализациј
у часова) а
остали
часови
биће
реализован
и ван
објекта.

За часове
српског
језика
планираће
мо говорне
и писмене
вежбе
везане за
опис
природе,
записивање
података о
посећеним
местима и
објектима,
употреби

великог
слова и сл.
За наставу
математике
предвидеће
мо само
часове
утврђивања
везане за
област коју
будемо
изучавали у
том
периоду
кроз
припремље
н наставни
материјал.
За часове
свет око
нас
планираће
мо
утврђивање
рељефа и
биљног
света – због
чега ће
бити
реализован
и ван
објекта у
коме
боравимо.
Час
музичке

културе реализоваћ емо током вечерњег забавног програма, физичког и здравствен ог васпитања кроз свакодневн е спортске активности , а на часовима ликовне културе сликаћемо напољу. План реализациј е наставе доставићем о школи пре поласка.
Извештај
Након реализован е наставе у природи

вођа пута
ће
сачинити
извештај о
току
боравка,
искуствима
и
испуњенос
ти
постављен
их циљева
и задатака
путовања и
боравка.

Наставне и ваннаставне активности

Наставне области	Датум извршења активности	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Основни облици извођења програма	Циљеви и исходи садржаја програма	Носиоци остварења
------------------	---------------------------	---	--	----------------------------------	-----------------------------------	-------------------

						н а п р о г р а м а
Српски језик		- Посматрање - уочавање - причање - описивање - писање - читање	-упућује на посматрање и записивање лепих реченица -припрема задатке за рад -инсистира на изношењу сопственог утиска	-фронтални - индивидуални - и -групни рад -рад у пару	-развијање способности уочавања богатства облика, боја, звукова и гласова у природи -богаћење речника -упућивање да доживљавају, изражавају слике и осећања изражена у књижевним текстовима -изражавање утиска -развијање сарадничких	о д е л е н с к е с т а р е ш и

					односа	н е , у ч е н и ц и
Математи ка		- процена - израда задатака - практичан рад - мерење - закључивање - усвајање знања	- израђује наставне листиће - подстиче на самовредновање - усмерава и подстиче на примену знања	- фронтални - индивидуални - групни рад - рад у пару	- утврдити и продубити знања о сабирању и одузимању до 100 - примена знања на решавање текстуалних задатака	о д е л е н с к е с т а р е ш и

						не е , уч е н и ц и
Свет око нас	2	- уочавање - препознавање - уређивање окружења - одржавање хигијене - успоставља контакте - истражује	- демонстрира - инсистира на примени знања - подстиче одговоран однос према природи и здравом начину живота	- фронтални индивидуални - и - групни рад - рад у пару	- уочавање и опажање живе и неживе природе у непосредној околини - сналажење у времену и простору - развијање одговорног односа према окружењу - уочавање и именовање различитих временских промена	- одељењс - ке - стареш - и - не, - ученици

Музичка култура		- певање - играње - слушање - извођење	-демонстрира -подстиче -упућује	- фронтални - индивидуални -групни рад -рад у пару	-подстицање расположења и ведрине -певање и играње, - развијање креативности	одељење ске старешини не, ученици
Физичко и здравствено васпитање		- трчање - шетање - такмичење - одржавање - личне хигијене - игра -савладавање природних препрека	-демонстрира -коригује -упућује -инсистира на хигијени -инсистира на поштовању правила игре	- фронтални - индивидуални -групни рад -рад у пару	-развијање издржљивости, спретности, такмичарског духа, толеранције и физичких способности -развијање хигијенских навика -упознавање ученика за коришћење трим стазе -повећање отпорности организма	одељење ске старешини не, ученици, рекреативни проекти

Ликовна култура	2	- посматрање - цртање - сликање - израда -преобликовање -прикупљање природних материјала	-демонстрира -упућује на посматрање околине и рад са природним материјалима	- фронтални - индивидуални -групни рад -рад у пару	-развијати смисао спајање различитих облика и материјала; -подстицање оригиналности креативности	з а к а и одељење с ке стареш и не, учениц и
Дигитални свет	1	-посматрање -анализирање -процењивање -уочавање -закључивање -играње -разликовање -реаговање -креирање	-чита и анализира -упућује у истраживачки рад -ствара амбијент -организује посете -упућује ученике на	-групни рад -тимски рад - фронтални - индивидуални	-уочавање и процењивање различитих ситуација у непосредној околини – креира једноставан дигитални материјал – разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања - при комуникацији – реагује на одговарајући начин ако дође у додир са	одељење с ке стареш и не, учениц и

			практичан рад и помаже у креирању истих		непримереним дигиталним садржајем или особама које комуницирају на неприхватљив начин — организује сопствено учење у онлајн окружењу – анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамразвијањ е одговорног односа према окружењу -развијање позитивних људских вредности ски	
Час одељењског старешине	1	- причање -размена искуства - прилагођавање - учење -примена правила понашања	-припрема радионицу на тему другарства -инсистира на примени Бон-	радионица фронтални	-развијање другарства -прилагођавање новим условима живота -подстицање на културно понашање	одељењс ке стареши не,

			тона		-развијање осећања припадања у групи -развијање толеранције	ученици
Допун. наст. из математике	1	-запажа -уочава -решава једноставне задатке	-упућује -помаже -припрема наставне листиће -подстиче рад	индивидуалн и -у пару	-решава једноставне текстуалне задатке -развијање сарадње -настоји да примени знања	одељењс ке стареши не, ученици
Пешачки излети	7	- шетање - уочавањ е - учење -прикупљање природног материјала -прављење збирке	-подстиче на правилно држање тела -разговара -упоређује -инсистира на повезивању знања	фронтални индивидуалн и -групни рад -рад у пару	-развијање правилног односа према природи -примена знања -упознавање околине -развијање спретности и кондиције у природи	- одељењс ке стареши не, ученици, рекреато р
Културнозабавне активности	7	- играње - певање -креирање маски и	-инсистира на активности свих ученика	фронтални Индивидуал н и -групни рад	-неговање лепоте и задовољства у дружењу - развој другарства	- одељењс ке

		фризура - имитирање	-учествује у припремањ у	-рад у пару	-развијање такмичарског духа	стареши не,
		- такмичење -рецитовање	садржаја -помаже за извођење активности		-подстицање креативности - развијање смисла за хумор -препознавање склоности ученика и интересовања	ученици, анимато р

Аранжман обухвата:

- 7 пуних пансиона - три obroka и две ужине
- аутобуски превоз из Ужица и назад
- оргаснизацију васпитно-образовног рада (аниматор)
- организацију спортско-рекреативних активности (рекреатор)
- здравствену заштиту током 24 часа (лекар са пратећом опремом и лековима)
- осигурање ученика
- надокнаде наставницима по одлуци Савета родитеља
- гратис за ученике
- гратис за наставнике пратиоце
- гратис за близанце

Програм једнодневне екскурзије за ученике првог разреда

Једнодневна екскурзија за ученике првог разреда на Тари

Циљеви и задаци излета:

Очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика и њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; социјализација ученика; стварање основа за усвајање здравог, активног и креативног начина живота у организовању и коришћењу слободног времена; побољшање здравља и развоја физичких и моторичких способности ученика; формирање навика редовне и правилне исхране; поштовање прошлости и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; развијање еколошке свести; пручавање објеката и феномена у природи; развијање интересовања за природу и њену заштиту; оспособљавање за безбедан и правилан боравак у природи; подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима.

Активности ученика:

Посматрање; проучавање; слушање; дружење; боље међусобно упознавање (ученици-наставник и ученика међу собом) разговор (постављање питања и давање одговора); посматрање; усвајање знања; проширивање знања, искустава; утврђивање и конкретизација знања; повезивање стечених знања (наставних садржаја) са природом животном ситуацијом;

Активности наставника:																			
Организовање; информисање; обезбеђивање безбедности ученика; разговор; предавање; показивање; указивање; објашњавање; обезбеђивање корелација међу предметима; развијање сазнајних интересовања, моралних, естетских и др. квалитета личности ученика; боље међусобно упознавање (наставник-ученици)																			
Број дана:																			
Један (1)																			
Број ученика и наставника:																			
ученици првог разреда, наставници, вођа пута и лекар																			
Образовно-васпитне области:																			
Српски језик, математика, свет око нас, физичко и здравствено васпитање, ликовна култура, музичка култура, час одељењског старешине, дигитални свет																			
План дежурних наставника и ученика за време екскурзије: За време једнодневне екскурзије дежурају све разредне старешине и по један ученик сваког одељења које буде ишло на екскурзију.																			
Садржај излета:																			
<table><tr><th colspan="4">НАСТАВНЕ И НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ</th><th></th><th></th></tr><tr><th>Наставне области</th><th>Бр. Часова</th><th>Активност и ученика у образовно-васпитном раду</th><th>Активности наставника у образовно-</th><th>Основни облици извођења програма</th><th>Циљеви и исходи садржаја програма</th><th>Носиоци остваривања програма</th></tr></table>							НАСТАВНЕ И НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Наставне области	Бр. Часова	Активност и ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-	Основни облици извођења програма	Циљеви и исходи садржаја програма	Носиоци остваривања програма
НАСТАВНЕ И НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ																			
Наставне области	Бр. Часова	Активност и ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-	Основни облици извођења програма	Циљеви и исходи садржаја програма	Носиоци остваривања програма													

			васпитно м раду			
Српски језик	1	- посматрањ - уочавање - причање - описивање	- упућује ученике на посматрање и казивање лепих реченица - инсистира на	- фронталн и - индивидуални	- развијање способности посматрања и уочавања богатства облика, боја, звукова и гласова у природи - доживљавање лепог у природи - богаћење	одељењске старешине, ученици,

			изношењу сопственог утиска		речника -изражавање сопственог утиска - развијање и неговање сарадничких односа	
--	--	--	----------------------------	--	---	--

Математика	1	- процењивање - уочавање - практичан рад - закључивање	- подстиче на самовредновање - подстиче на практичну примену знања	- фронтални - индивидуални -у пару	- практична примена стечених знања	одељењске старешине, ученици
Свет око нас	1	- разгледање - посматрање - уочавање сличности и разлика -орјентише се	- демонстрација -упућује - објашњава - инсистира на практичној примени знања -задужује	- фронтални - индивидуални -рад у пару	- проширивање знања о биљкама и животињама - уочавање разлика и сличности међу крајевима -орјентација у простору и времену	одељењске старешине, ученици,

Музичка култура	1	- певање - играње - слушање	- подстиче - упућује	- фронтални - индивидуални - групни	- подстицање расположења и ведрине - певање научених песама	- одељењске старешине - ученици
Физичко и здравствено но васпитање	1	- шетање - одржавање личне хигијене - игра	- коригује - упућује - инсистира на хигијени	- фронтални - индивидуални - групни рад	- развијање издржљивости, истрајности, упорности, спретности, толеранције, координације и физичких	- одељењске старешине - ученици

				- рад у пару	- способности - развијање хигијенских навика ради ефикаснијег очувања здравља и повећања		
--	--	--	--	--	---	--	--

					отпорности организма		
Ликовна култура	1	- посматрање - упоређивање - разговор - препознавање	- упућује на посматрање околине - подстиче на рад са природним материјалима	- фронтални - индивидуални - групни - рад - рад у пару	- развијање смисла за лепо и уредно - уочавање и препознавање тродимензионалних облика	одељењске старешине, ученици	

Дигитал н и свет	1	посматрањ е - анализира ње - процењива ње -уочавање - закључива ње -играње - разликовањ е -реаговање --креирање	-чита и анализира -упућује у истражив а чки рад -ствара амбијент - организуј е посете -упућује ученике на практича н рад и помаже у креирању истих	-групни рад -тимски рад - фронталн и - индивидуа лни	-уочавање и процењивање различитих ситуација у непосредној околини — креира једноставан дигитални материјал — разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији — реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримереним диг италним садржајем или особама које комуницирају на неприхватљив начин	одељењске старешине 1.разреда ученици, трећа лица (расположив и ресурси, експ ерти, ...)	

					— организује сопствено учење у онлајн окружењу — анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамразвијањ е одговорног односа према окружењу -развијање позитивних људских вредности ски	
--	--	--	--	--	--	--

Час одељењс ког старешин е	1	- прича - ње - - размена - искуства - прилагођав - ање - - учење - приме - на - правила - понашања	-помаже - ученицим - а - да - се - прилагоде - новим - условима - - примењуј - е и - инсистир - а на - примени - Бон-тона	- - фронталн - и	- развијање - другарских и - пријатељских - односа - подстицање - на културно - понашање - у - различитим - животним - ситуацијама - развијање - осећања - припадања у - групи - развијање - толеранције и - сарадње	одељењске старешине , ученици
Посете (културн осазнајно г карактер а)	1	- шетање - уочавање - учење - - посматрање и описивање	- - организуј - е -усмерава - - разговара - - упоређује -	- - фронталн - и - - индивиду - лни	- стицање - нових - знања - упознавање - околине - проширивањ - е знања о биљкама - и животињама - уочавање - разлика - и сличности међу	одељењске старешине , ученици,

			инсистир а		крајевима	
--	--	--	---------------	--	-----------	--

			на повезива њ у знања са околином		-орјентациј у а простору и времену -упознавањ са е прошлошћ и у културном баштином -уочавање линија и облика на уметничком делу	
--	--	--	---	--	--	--

Обезбедити пратњу представника изабрене агенције током путовања .

Полазак из Ужица у јутарњим сатима (по договору)

Ученици морају бити распоређени у чисте аутобусе по одељењима (без раздвајања ученика једног одељења у два аутобуса)

Потребно је да возачи аутобуса прибаве потребну документацију за безбедно путовањ коју ће дати на увид представницима МУП а који одобравају полазак. Здравствена заштита – лекар на располагању током целог дана. Потребно је да лекар код себе има терапију и материјал за евентуалне интервенције.

Долазак на Тару

Посета манастиру Рача.

Ручак у ресторану на Тари. Важно је да храна буде здрава, прилагођена деци и да деца могу тражити додатак ако им је мало порција коју су добили.

Време за игре и дружење у природи

Повратак у поподневним сатима

Извештај

Након реализованог излета вођа пута ће сачинити извештај о току излета, искуствима и испуњености постављених циљева и задатака.